

Søhøjlandet Brugerrådet

Referat af møde i Brugerrådet.

Tidspunkt: Torsdag den 15. november 2012 kl. 14.00

Mødested: Mødelokalet, Vejlsøvej 12, 8600 Silkeborg

Deltagere: Lene Lie, Århus Kommune
Ole Olesen, Silkeborg Kommune
Leif Pedersen, Silkeborg Kommune
Ann Ammitzbo, Favrskov Kommune
Poul-Henrik Knuhtsen, Danmarks Naturfredningsforening
Jørgen Krog, Friluftsrådet
Flemming Johansen, Dansk Orienterings Forbund
Torben Koch Jensen, Landboforeningen Kronjylland
Tony Bygballe, Horsens Kommune (stedfortræder for Keld Rasmussen)
Niels Juhl Bundgaard Jensen, Naturstyrelsen
Marie Fangel Cleemann, studerende, Naturstyrelsen

Afbud og fravær: Knud Erik Hesselbjerg, Naturstyrelsen
Keld Rasmussen, Horsens Kommunen
Thomas Brandt Ebbesen, Skanderborg Kommune
Stine Wraae Bach, Odder Kommune
Bjarne Manstrup, Samsø Kommune
Henrik Felding, Danmarks Idrætsforbund
Leo Nielsen, Brugerrådet for Silkeborgsøerne
Kim Thisted, Viskum Savværk

Referent: Marie Fangel Cleemann

1. Godkendelse af dagsordenen

Forslaget til dagsordenen blev godkendt.

2. Godkendelse af referatet af mødet den 10. maj 2012

Det udsendte referatet blev godkendt.

3. Meddelelser.

- **Effektivisering og modernisering af Naturstyrelsen**

Niels orienterede om, at vi har overtaget personaleledelsen af tør natur fra Miljøcenter Århus pr. 1. juli 2012. De 6 medarbejdere flytter først til Silkeborg pr. 1. april 2013. Vandplanmedarbejderne fra Århus flytter til Naturstyrelsen Kronjylland. Ansatte på planområdet flytter til København, ligesom administration af strandbeskyttelseslinien. De nærtstående opgaver er indenfor § 3, NOVANA overvågning og Natura 2000. I år 2017 bliver naturfolkene fra Miljøcenter Ringkøbing flyttet til Søhøjlandet.

Poul-Henrik gav udtryk for, at denne effektivisering er en voldsom opbrydning. Sager omkring strandbeskyttelseslinje er ofte lokale afgørelser, der nu skal afgøres i København.

- **Skovrejsning**

Kommunerne har været meget aktive omkring skovrejsning. Der er projekter på vej i Horsens Kommune, der genforhandles omkring samarbejdsaftalen i Silkeborg Kommune, i Favrskov Kommune venter man på tilbagemelding fra vandværket i forbindelse med skovrejsning nær Grundfør, i Skanderborg Kommune intensiverer vi indsatsen, i Odder Kommune er vi ved at oparbejde et nyt område og i Århus Kommune arbejder vi med et nyt område nord for True og fortsætter indsatsen i Solbjerg. Der arbejdes også på en samarbejdsaftale om de sidste dele af True skov. Spørgsmålet er, om vi kan få så meget igennem i Centralstyrelsen fra én enhed, da der også er andre enheder, der søger.

- **Vådengsprojekter**

Simon Marsbøl fra Naturstyrelsen orienterede om, at der er to initiativer i gang. Det ene er i Gedved i Horsens Kommune, hvor der er et meget fladt areal på ca. 31 ha (Tolstrup Enge). Forundersøgelsen er lavet, og vi har et godt bud på, hvordan området kan komme til at se ud. Simon viste et kort med forslaget. Vi har talt lidt med lodsejerne, og forventer, at der er stor interesse for at lave projektet. Området kan fjerne 4 tons kvælstof pr. år til gavn for Horsens Fjord. Status er, at vi skal søge midler til at få det gennemført.

Det andet projekt er under opsejling, men har haft en lidt sværere gang end Tolstrup Enge. Det er i Gudenås sidedale, og er delt op i tre områder (i Linå dalen og ved Voel Å). Arealerne udgør tilsammen 63 ha. Der ser også ud til at være rimelig basis for at få lavet noget efter samtaler med en del af lodsejerne. Dette projekt forventes at kunne fjerne 10 tons kvælstof pr. år til gavn for Randers Fjord. Næste skridt er, at udbuddet laves færdigt, og vi får søgt om finansiering i år.

Ann gjorde opmærksom på, at Naturklagenævnet netop har afgjort at kommunerne har vedligeholdt åerne godt nok, hvilket måske kunne få nogle af lodsejerne til at ændre holdning, da de ikke får erstatning for forhøjet vandstand.

Poul-Henrik bragte trampestier m.v. på banen, men der er ikke indtænkt økonomi til friluftsliv i kriterierne for vådengsprojekterne.

- **Vandplaner: Klostermølle og Vestbirk**

På brugerrådets seneste ekskursion kiggede vi på Klostermølle og Vestbirk Kraftværk, og fik et indtryk af hvilke interesser, der er. Niels orienterede om, at de to plansæt (Natura 2000 og vandplaner) modsiger hinanden ved Klosterkæret. Natura 2000 bebuder græsning af kæret, vandplanerne siger mere vand. Vi har holdt møde med egne og kommunens naturfolk for at finde ud af, hvad processen skal være. Den røde prik ved Klosterkæret håndteres af kommunen, der søger penge til en forundersøgelse, for at finde løsningsmuligheder. Derudfra kan vi træffe en beslutning. Vandfolkene efterlyser variation i vandløbet. Kunsten er at få mere vand i Døde Å uden at Klosterkæret bliver vådere.

Ved Vestbirk Kraftværk har vi ikke en rød prik, men der er en ved den gamle jernbanebro, hvor der er konstant vandføring (1000 l/sek.). Hvis man skal have mere vand igennem, bliver der et problem med den

gamle jernbanebro. Vi overtager driften af Vestbirk Vandkraftværk i egen drift pr. 1. januar 2013. Vi skal finde ud af, hvordan vi driver det videre. Vi prøver at søge projektpenge ud fra prikken ved jernbanebroen, så vi kan forberede os på en mulig anden driftsmæssig situation af Vestbirk Vandkraftværk i næste vandplanperiode. Som det er nu betaler driften for vedligehold, og en ændret drift kan kræve, at midlerne til vedligehold findes et andet sted.

- **OplevGudenaå fra Kilde til Fjord**

Marie orienterede på vegne af Knud Erik om projektet OplevGudenaå. Der er tre kommende arrangementer, som OplevGudenaå er en del af: møde med natur- og kulturformidlere langs Gudenaåen den 10. december 2012, GudenaåKonferencen den 31. januar 2013 og Store GudenaåDag den 17. august 2013. Der er 10-12 GudenaåPartnerskaber i gang på forskellige stadier. Det, der er nået længst, er Himmelbjerggruten, hvor første stykke, fra Ry til Laven, blev indviet i oktober. Niels tilføjede, at Himmelbjerggruten omfatter stier både nord og syd om søerne, der laves efter frivillighedsprincippet. Det ser ud til at vi kan få det igennem med de fleste lodsejere. Næste del er med lidt held på plads ved udgangen af 2013. Registranten er udgivet og er tilgængelig på OplevGudenaå projekthjemmeside. Formidlingskonceptet forventes snart udgivet. Projektets fase 1 slutter med udgangen af 2013, men målet er at søge finansiering til en fase 2. Fase 2 skal bl.a. omhandle et blå og et grønt stisystem langs hele åen og flere GudenaåPartnerskaber. Flemming gjorde opmærksom på, at motion og bevægelse er en vigtig faktor i forhold til Store GudenaåDag.

4. Enhedens udlejning af jagt

Niels orienterede om, at vi er blevet pålagt at leje nogle flere arealer ud til jagt for at bedre økonomien i Naturstyrelsen. Vi har kommenteret alle skove, der ikke har været udlejet. En del er undergivet Kongehusets jagtret, og de kan ikke lejes ud. En del er allerede lejet ud, og der er en rest, der ikke er velegnede til jagtudleje, men der skal findes nogle blandt dem, der ikke er velegnede. Vi skal derfor udleje Velling Skov og Ny Vissing Kloster. De er gået ud på et fælles udbud, som man har kunnet se på hjemmesiden. Der er modstand fra forskelligt hold på nogle af disse arealer, men udmeldingen fra Naturstyrelsen er, at der skal penge i kassen. På jagtdagene (3-5 om året) må der ikke arrangeres andre organiserede aktiviteter, men der er ikke lukket med skiltning etc.

Poul-Henrik kommenterede, at han havde bedt om at få dette på dagsordenen. DN har altid ønsket at få jagtfred i statsskovene, men det ændrer dette på. Der har også været kritik fra DOF, som Niels har videresendt. DOF er vrede over, at Velling Skov skal udlejes, fordi der er meget naturværdi i skoven. Velling Skov er ikke udlejet endnu. Poul-Henrik henstiller til, at man er meget opmærksom på dette, og at man forsøger at undgå udlejning af Velling Skov. DN's indsigelser kommer med i næste vurdering af udlejning.

Der var i forlængelse af debatten om jagt en snak om, hvordan kommunerne kan håndtere ønsket fra jagtforeninger om, at kommunen stiller skove til rådighed for ungjægerjagter.

5. Zonering

Niels orienterede om zonerings af Naturstyrelsens arealer, der er beskrevet i ”Zonerings for friluftsliv på Naturstyrelsens arealer”. Man har besluttet, at man ikke ville fortsætte med den måde, vi har zoneret på hidtil.

ROS (Recreational Opportunity Spectrum) bruges som tilgang til opdeling af arealerne til brug af friluftsliv. Man har tidligere haft A- og B-skove (B-skove var beskyttede, og organiserede aktiviteter var på et absolut minimum). Den ny zonerings skal bruges næste gang, der laves en driftsplan for Søhøjlandets skove. Vores plan gælder t.o.m. 2014, så det kommer til at gælde fra (i princippet) 1.1.2015 og frem. Zoneringsen må indgå i en driftsplanproces med hørings etc., men da vi allerede har en slags zoner i driftsplanen på nuværende tidspunkt bliver det ikke meget anderledes. Der er kommet en række høringssvar til papiret, og de er under bearbejdning og vil blive kommenteret fra centralt hold. Zoneringsen er nok blevet opfattet lidt voldsommere, end det har været tænkt.

Poul-Henrik kommenterede, at det er kunstigt at dele op mellem facilitets- og friluftszonen, fordi der foregår meget friluftaktiviteter i facilitetszonerne og omvendt. Ann opfatter zoneringsen som et mål for det enkelte område om, hvad man laver i det område – og så må folk selv bestemme hvor de går. Det går måske mere på de fysiske installationer. Niels tilføjer at det drejer sig om ressourcestyring og at styre udgifterne for faciliteter.

Flemming mener, at det rammer de organiserede folk, og Jørgen påpeger, at der ikke lægges op til tilladelser til større arrangementer.

6. Eventuelt

Flemming orienterer om en stor konference om fremtidens friluftspolitik i Danmark d. 30. november i Bella Centret. Der kommer 400 mennesker med meget forskellige interesser.

Poul-Henrik pointerede, at det er godt med midler til skovrejsning, men det kniber med at få sikret nok naturskov i Danmark, hvor målet er 10 % naturskov. Niels orienterede om to ting, der påvirker emnet. I første runde tog statsskoven en stor del af naturskovsdelen. Vi ved ikke hvordan Naturplan Danmark og Natur- og Landbrugskommissionen vil forholde sig til naturskov – ovenpå det må forventes en politisk beslutning. Den anden side er debatten om, hvad man får af ekstra natur ved naturskov, og den debat er ikke slut endnu. Der er flere aspekter, som fx naturnær skovdrift, der også påvirker debatten.

7. Møder i 2013

Det blev vedtaget, at der for hver mødedato aftales en ekstra dato, som alternativ, hvis den fastlagte dato må ændres.

Tidspunktet for den **årlige udflugt er aftalt til den 19. september 2013** (alternativt den 18. september 2013). Ann foreslog naturnær skovdrift som emne til næste ekskursion.

De to næste ordinære møder er torsdag **den 21. marts 2013 kl. 14-16** (alternativt onsdag den 21. marts 2013) og torsdag **den 10. oktober 2013 kl. 14-16** (alternativt onsdag den 9. oktober).

Med venlig hilsen

Marie Fangel Cleemann